

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **S. T., s.r.o.**, F., proti žalovanému **P. Z.**, bývajúcemu v T., zastúpenému PhDr. JUDr. J. B., advokátkou v T., **o zaplatenie 3 530,-- Sk (117,17 EUR) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 9 C 84/2005, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 29. februára 2008 sp.zn. 11 Co 256/2007, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a** .

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 9. januára 2006 č.k. 9 C 84/2005-62 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 530,-- Sk so 16,5 % úrokom z omeškania od 8. júla 2002 do zaplatenia a náhradu trov konania 500,-- Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Trnave uznesením z 29. februára 2008 sp.zn. 11 Co 256/2007 odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa, ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.). Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci došlo k náhradnému doručeniu rozhodnutia spôsobom predpokladaným ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008 – pozn. dovolacieho súdu), a to dňom 17. februára 2006. Pätnásťdňová lehota na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa začala žalovanému plynúť 18. februára 2006 a jej posledným dňom bol 6. marec 2006 (pondelok), pretože pätnásť deň odvolacej lehoty pripadol na sobotu 4. marca 2006. Odvolanie žalovaný podal až 7. marca 2006, teda oneskorene, po uplynutí odvolacej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, navrhol ho spolu aj s rozhodnutím súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, zrejme z dôvodu, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.). Namietal celý priebeh doručovania rozsudku okresného súdu. Poukázal na to, že na dopyt okresného súdu z 3. augusta 2007, kde sa nachádzal v dňoch 13. a 14. februára 2006 odpovedal, že sa nepamätá, kde sa nachádzal pred viac ako jeden a štvrt' rokom a nepamätá sa, že by mu zo strany súdu bolo prikázané, že má byť v uvedených dňoch v mieste svojho trvalého bydliska, aby bol v tieto dni pripravený prevziať doručované rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti vyslovil názor, že nepamätanie si, kde sa v uvedené dni nachádzal, nie je potvrdením situácie, či na adrese svojho trvalého bydliska v tom čase bol alebo nebol. V čase doručovania sa mohol pohybovať a pobývať, kde on mal záujem a žiadny zákon mu neprikazoval sa zdržiavať v mieste trvalého bydliska z dôvodu očakávania doručenia rozhodnutia súdu. Rozsudok (okresného súdu) prevzal 22. februára 2006 a v zákonnej lehote sa proti nemu odvolal, pričom zo samotného rozsudku sa o možnosti náhradného doručenia nedozvedel, ani sa o nej nikde nedočítal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ veta prvá O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo uznesenie

o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Žalovaným je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa dovolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namietal.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorene podané.

Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté touto vadou.

Odvolací súd uznesením odmietol odvolanie vychádzajúc z toho, že žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa až po uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie. Tento záver odvolacieho súdu je správny.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008) ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Odvolanie je procesným právnym úkonom, podaným za účelom preskúmania rozhodnutia súdu prvého stupňa. K podaniu odvolania je procesne legitimovaný účastník konania, pričom podľa citovaného ustanovenia § 204 ods. 1 O.s.p. pre splnenie podmienky včasnosti podania odvolania je potrebné, aby odvolanie bolo podané v lehote stanovenej zákonom. Lehota na podanie odvolania je pätnásťdňová a jej plynutie sa počíta od doručenia rozhodnutia. Do lehoty na podanie odvolania sa nezapočítava deň, kedy došlo k doručeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa účastníkovi konania (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Lehota na podanie odvolania je lehotou zákonnou a nie je možné ju predĺžiť ani skrátiť. Ide zároveň o lehotu procesnú, čo znamená, že stačí ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.). V prípade náhradného doručenia v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. ide o zákonnú konštrukciu právnej fikcie, že účinky doručenia písomnosti nastanú po uplynutí stanovenej lehoty (tri dni) zo zákona aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom, je výnimočným nástrojom. Aby mohla právna fikcia svoj účel (dosiahnutie právnej istoty)

splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok Okresného súdu Trnava z 9. januára 2006 č.k. 9 C 84/2005-62 bol žalovanému doručovaný 13. februára 2006. Nakoľko tento pokus o doručenie bol neúspešný, po výzve – upovedomení o opakovanom doručení 14. februára 2006, ktoré bolo taktiež bezvýsledné, bola v ten istý deň (t.j. 14. februára 2006 – utorok) zásielka uložená na pošte. Odvolací súd potom použil právnu fikciu doručenia písomnosti uplynutím trojdňovej úložnej lehoty (§ 47 ods. 2 O.s.p.).

Odvolávajúci sa na skutočnosť, že “nepamätanie si“, kde sa v dňoch 13. a 14. februára 2006 nachádzal nie je potvrdením o tom, či sa v tieto dni na adrese svojho trvalého bydliska zdržiaval alebo nie, dovolateľ tvrdí, že v tomto prípade neboli splnené zákonné predpoklady aplikácie fikcie doručenia v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., keďže v čase doručovania prvostupňového rozsudku (keď súdom mu nebolo prikázané byť v mieste trvalého bydliska pripravený prevziať zásielku súdu) sa mohol pohybovať a zdržiavať kdekoľvek, pričom ani zo samotného rozsudku sa o existencii možnosti náhradného doručenia nezvedel. V prejednávanej veci je však takéto tvrdenie dovolateľa irelevantné. V zmysle cit. ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. sa totiž zásielka, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, považuje za doručení posledný deň trojdňovej lehoty plynúcej od uloženia zásielky na pošte (alebo na orgáne obce) po tom, ako adresát pri doručení zásielky nebol zastihnutý napriek tomu, že sa v mieste doručenia zdržuje a aj nový pokus o doručenie, po predchádzajúcom upovedomení o opakovanom doručení, ostane bezvýsledný. V danom prípade to znamená, že pokiaľ v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa 13. februára 2006 žalovaný nebol zastihnutý, hoci sa v mieste doručovania zdržiaval (ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku, pričom žalovaným žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, že by sa v uvedený deň v mieste doručenia nezdržiaval), doručovateľom bol správne vyzvaný o opakované doručenie nasledujúci deň, t.j. 14. februára 2006 a keď aj opakované doručenie bolo neúspešné, správne bola v ten istý deň zásielka uložená na pošte. Trojdňová úložná lehota podľa § 47 ods. 2 O.s.p. tak začala žalovanému plynúť 15. februára 2006 a jej posledným dňom bol 17. február 2006 (piatok), kedy žalovaný mal možnosť vyzdvihnúť si zásielku na pošte (vediac o jej uložení). Aj keď tak neurobil, lehota na včasné podanie odvolania podľa § 204 ods. 1 O.s.p. začala žalovanému plynúť 18. februára 2006 a keďže jej koniec pripadol na 4. marca 2006 (sobota), jej posledným dňom bol najbližší nasledujúci pracovný deň, t.j. pondelok, 6. marca

2006. Preto keď žalovaný proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie osobne na prvostupňovom súde až 7. marca 2006, podal ho po uplynutí odvolacej lehoty, v dôsledku čoho odvolací súd správne odmietol odvolanie žalovaného ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) bez toho, že by mu tým odňal možnosť konať pred súdom.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobkyni v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. októbra 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová